

15.02.2015

Оголошується конкурс наукових проектів за цільовою програмою наукових досліджень НАН України «Перспективні дослідження з фізики плазми, керованого термоядерного синтезу та плазмових технологій»

Президія НАН України та Наукова рада цільової програми наукових досліджень НАН України «Перспективні дослідження з фізики плазми, керованого термоядерного синтезу та плазмових технологій» повідомляють, що на виконання Постанови Президії НАН України № 29 від 08.02.2017 р. «Про затвердження Концепції, складу наукової ради та Положення про наукову раду цільової програми наукових досліджень НАН України «Перспективні дослідження з фізики плазми, керованого термоядерного синтезу та плазмових технологій» на 2017–2019 рр.» (далі – Програма) оголошується конкурс наукових проектів за Програмою ([Національна академія наук України](#)).

Мета Програми

Головною метою Програми є інтенсифікація досліджень з фізики плазми, керованого термоядерного синтезу (КТС) та плазмових технологій, спрямованих на встановлення фундаментальних властивостей різноманітних низько та високотемпературних плазмових систем та створенні (в тому числі і на основі одержаних фундаментальних знань) нових плазмових технологій.

Наукові напрями, за якими буде проводитись формування проектів Програми (структура Програми)

1. Фундаментальні проблеми теорії плазми. Кінетична теорія транспортних процесів у турбулентній і запыошеній плазмі; колективні процеси та аномальні явища, обумовлені високоенергетичними іонами в термоядерній плазмі; колективна динаміка частинок у випадкових полях, нелінійні та стохастичні механізми прискорення частинок, нелінійні стаціонарні структури стаціонарні та динамічні дисипативні структури; фізичні механізми генерації і нагрівання плазми.

2. Керований термоядерний синтез. Експериментальні та теоретичні дослідження високочастотних методів генерації та нагрівання плазми в термоядерних пристроях; особливості утримання енергії та частинок; вплив пристінкових процесів на параметри плазми; розробка методів діагностики високотемпературної плазми; теоретичне та експериментальне обґрунтування нових концепцій гібридних ядерно-термоядерних реакторів; дослідження для міжнародного термоядерного реактора ITER (взаємодія плазми з поверхнями матеріалів першої стінки і диверторних пластин, проблема діагностичних дзеркал термоядерного реактора, моделювання процесів за участю енергійних йонів; перенесення, нагрівання та стійкість плазми у стелараторах і токамаках; оптимізація роботи високочастотних джерел для установок керованого термоядерного синтезу з магнітним утриманням.

3. Плазмова електроніка та колективні методи прискорення заряджених частинок. Розробка прискорювача нового типу, заснованого на збудженні високоградієнтних кільватерних полів у плазмових та діелектричних структурах послідовністю релятивістських електронних згустків; розробка генератора з перетворенням вузькосмугового регулярного коливання в широкосмуговий спектр; створення типової секції сильнострумowego індукційного прискорювача для інерціального КТС на важких іонах; комбіноване високочастотне фокусування в каналах лінійних резонансних прискорювачів; механізми пробою в прискорювальних структурах типу компактного лінійного колайдера CLIC.

4. Низькотемпературна плазма і технології на її основі. Розряди низького та атмосферного тисків, придатні для використання в плазмових технологіях (бар'єрні та поверхневі розряди, ВЧ ємнісні, індукційні та геліконні розряди тощо); нові типи плазмових джерел для обробки поверхонь матеріалів, розділення багатокomпонентної плазми за масами іонів, ядерно-фізичних застосувань, іонних плазмових двигунів тощо; нові плазмові та плазмохімічні технології (озонація, стерилізація, легування поверхонь матеріалів, нанесення резистивних, композиційних, біосумісних та інших покриттів, формування наноструктурованих функціональних шарів тощо).

5. Плазмодинаміка. Модернізація наявних та створення нових сильнострумowych прискорювачів плазми імпульсного та квазістаціонарного типів; динаміка плазми в прискорювальних каналах сильнострумowych плазмових прискорювачів та магнітоплазмових компресорів; процеси генерації потужних потоків високоенергетичної плазми та їх транспортування в зовнішніх магнітних полях різних конфігурацій; взаємодія потужних потоків плазми з поверхнями матеріалів; керування іонно-плазмовими потоками.

6. Космічна плазма. Моделі фізичних явищ у космічній плазмі та їх узгодження з даними спостережень з бортів космічних апаратів (резонансні явища у магнітосферній плазмі; взаємодія іоносферних та магнітосферних збурень; перенесення високоенергетичних частинок у радіаційних поясах Землі; генерація магнітного поля Сонця).

[Умови конкурсу](#)